

[Skrunsager Skau]

er bredere, et samarbejde med de andre områder, det griber ind i.

Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis vil jeg gerne takke socialdemokratiet for at have fremkaldt denne debat om et bioteknologisk udviklingsprogram. Da jeg går ud fra, at en debat er det egentlige formål med at fremsætte beslutningsforslaget, vil jeg først gøre nogle bemærkninger om det udkast til et bioteknologisk udviklingsprogram, regeringen har udsendt. Senere vil jeg knytte nogle kommentarer til det socialdemokratiske beslutningsforslag.

Først vil jeg spørge ministeren: hvornår får vi regeringens konklusioner vedrørende det forslag, der er udarbejdet af tre embedsmænd? Desuden vil jeg gerne spørge, i hvilken form regeringen agter at forelægge resultatet af sine overvejelser for folketinget. Under forespørgselsdebatten 4. februar i år sagde fru Lone Dybkjær, at det radikale venstre ikke kunne gå med til, at det bioteknologiske udviklingsprogram ligesom det teknologiske udviklingsprogram blev gennemført alene på finanslovsbevillinger uden en egentlig indholdsmæssig folketingsvedtagelse. Det er et synspunkt, vi og formodentlig et flertal i folketinget kan tilslutte sig.

Derfor venter jeg at høre fra ministeren, i hvilken form og hvornår regeringen vil forelægge udviklingsprogrammet for folketinget. I dag er vi altså i den utilfredsstillende situation at måtte kommentere et program, som formelt kun tre embedsmænd står bag. Alligevel føler jeg mig nødsaget til at fremføre nogle synspunkter, som jeg finder bør indgå i det endelige program.

Først og fremmest mangler jeg en egentlig målsætning med programmet. I den redegørelse, miljøministeren på regeringens vegne gav folketinget 4. februar 1986, blev der talt meget om de positive perspektiver, den bioteknologiske udvikling kan medføre. Der blev talt om bedre miljøkvalitet og om økologisk bedre tilpasset produktion. Der blev talt om at omlægge produktion, som i dag er forurenende, til mindre forurenende bioteknologisk produktion.

Det er perspektiver, som også vi finder spændende, men som just ikke præger udkastet til udviklingsprogram. Der findes godt nok et punkt, der hedder »Miljøforbedringer

og udnyttelse af affald«, men her er snarere tale om det, man kalder et »teknologisk fix«.

En mere vidtgående omlægning af landbruget i en økologisk rigtig retning og en omlægning af kemisk industri fra en industri baseret på olieprodukter til en industri baseret på biomasse, følger ikke af dette program. Det er så meget mere problematisk, som det er denne type af langsiget udvikling, vi ikke kan forvente at industrien vil beskæftige sig med. Netop derfor burde det indgå med stor vægt i et offentligt finansieret program. Jeg skal også pege på, at olieprisfaldet har den virkning, at det kan udskyde denne omlægning. Netop derfor bør vi overveje, hvordan vi kan udvikle alternative produktioner og simpelt hen forbyde det mest problematiske af kemisk produktion på det eksisterende grundlag, når alternativet er skabt. Det er netop denne type af langsiget planlægning, der ud over et renere miljø kan give os konkurrencefordele på længere sigt.

Også punktet om konsekvensanalyse er utrolig vagt formuleret. Som påpeget af professor Ebba Lund under den høring, der blev afholdt i folketinget for nylig, er de økologiske konsekvenser af at udlede eller udsætte gensplejsede mikroorganismer eller gensplejsede planter i naturen noget af det, vi ved mindst om, hvor forskning er mest påkrævet. Også her er et område, hvor vi ikke kan forvente, at private virksomheder vil løse opgaven.

Et meget vigtigt punkt er den folkelige oplysning og den folkelige debat, som miljøministeren påpegede i sin redegørelse. Også her er udkastet til udviklingsprogram skuffende, idet der kun tales om at give folk oplysning og information, så de accepterer de nye teknologier. Det er meget kortsigtet at tro, at en ren indoktrineringskampagne vil have nogen gavnlig virkning.

Det, vi har brug for, er en åben debat med synspunkter fra alle sider, så folk selv kan drage deres konklusioner. Det er muligt, at resultatet ikke vil behage alle eksperter, men sådan går det nu engang til i et demokrati.

Før jeg vender tilbage til det socialdemokratiske beslutningsforslag, vil jeg godt gøre nogle bemærkninger om de etiske problemer. Det var et synspunkt, der indgik med vægt i miljøministerens redegørelse 4. februar 1986, at også når det drejer sig om behandlingen